

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 1,— złoty. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tym podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 30 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesolowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiad. Władysław Wesolowski, Nowe.

Nr. 18.

Nowe, sobota 30-go kwietnia 1938 r.

Rok XV.

Wizytacja Stow. Pań św. Wincentego a Paulo.

Ostatnio odbyła się wizytacja miejscowego Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, przeprowadzona przez Zarząd Diecezjalny w osobach pp. Boltowej i Zapalowskiej z Torunia.

Wynik wizytacji był pomyślny i wykazał, że miejscowe Stow. dzielnie pełni swe obowiązki w niesieniu ulgi biednym.

Dnia 10 kwietnia br. upłynęło 20 lat od założenia Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Z okazji tegoż jubileuszu zakupiono w intencji Stow. mszę św., którą odprawił Przew. Ks. Rada Bartkowski dnia 21 bm. Po południu odbyło się na pięknie udekorowanej sali p. Borkowskiego uroczyste zebranie, przy udziale 46 członkin z niestrudzoną swym dyrektorem Ks. Rada Bartkowski i gorliwej, pełnej poświęcenia prezydentki p. Borkowskiej oraz skarbn. p. Rogackiej na czele.

Zebrań zagał Dyr. Ks. Rada Bartkowski, po czym odmówiono modlitwę do św. Wincentego. Dalej przedstawił Dyrektor Ks. Rada uroczyste zebranie, przy udziale 46 członkin z niestrudzoną swym dyrektorem Ks. Rada Bartkowski i gorliwej, pełnej poświęcenia prezydentki p. Borkowskiej oraz skarbn. p. Rogackiej na czele.

Z dumą spoglądając na tutejsze Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo na obfity plon swej owocodajnej działalności, pełną poświęcenia i ofiary, poniesionej dla szerzenia i zrozumienia idei miłości ku bliźnim.

Komunikat.

Urząd Skarbowy w Świeciu na zasadzie art. 62 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr 14 poz. 134) przypomina wszystkim właścicielom nieruchomości budynkowych na terenie miasta Świecia i Nowego, w których znajdują się lokale, podlegające podatkowi od lokali, o obowiązku zawiadomienia Urzędu Skarbowego o wszystkich zmianach zaszyłych w osobach najemców poszczególnych lokali — w ciągu 30 dni po zaszłej zmianie.

Właściciele nieruchomości, którzy się nie zasto-
sują do powyższego obowiązku, podlegają karze grzywny na zasadzie art. 185 powołanej Ordynacji Podatkowej w wysokości do 500.000 złotych.

Zawiadomienie należy składać na przepisowych formularzach, w które można się zaopatrzyć bądź w kancelarii Urzędu Skarbowego w Świeciu, bądź w biurze Tow. Właścicieli Nieruchomości w Nowem.

Składane zawiadomienia o zmianach zaszyłych w osobach najemców lokali po myśl § 51 rozporządzenia wykonawczego do art. 62 Ord. Podatkowej powinny zawierać następujące dane:

- a) miejsce położenia nieruchomości (miejscowość, ulica, nr domu),
- b) imię i nazwisko osoby, która lokal zwolniła,
- c) dokładną datę zwolnienia (dzień i miesiąc) przez tę osobę lokalu,
- d) bliższe określenie miejsca (ulica i nr domu) do którego osoba zwalniająca lokal wyprowadziła się,
- e) dokładną datę ponownego wynajęcia lokalu,
- f) imię i nazwisko osoby, która lokal wynajęła.

Zbiórka starego żelaza.

Żelastwo stanowi podstawowy surowiec przy produkcji stali, surowiec nader poszukiwany na rynkach światowych, które b. często odczuwają prawdziwy jego „głód” zwłaszcza w ostatnich czasach.

Jasną jest rzeczą, że starego żelastwa więcej posiadają kraje, które więcej zużywają nowego. Polska jest jednym z najuboższych krajów pod tym względem, dlatego też m. in. przemysł hutniczy musi sprowadzać tak poważne ilości szmelcu z zagranicy.

Jak stwierdza w swojej ostatnio wydanej pracy p. t. „Odpadki w gospodarstwie wiejskim” p. B. Rzepecki, w r. 1924 przywieziono do Polski 152.278 t. szmelcu wartości 12 miln. zł, w 1926 r. 163.089 t. za 12.7 miln. zł, w 1928 r. 516.443 tys. t. za 76.5 miln. złotych, w 1932 r. 122.827 t. za 7.6 miln. zł, w 1934 r. 307.987 t. za 23 miln. zł i w 1937 r. 641.129 ton za 86.5 miln. zł.

Świadczenia przemysłowe.

Jak wynika z ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, w roku ubiegłym wykupiono na terenie całego kraju łącznie 252 351 świadectw przemysłowych, podczas gdy liczba wykupionych świadectw w r. 1936 wynosiła 234 697. W roku ub. w porównaniu z r. 1936 zaobserwować się dał wzrost wykupionych świadectw przemysłowych wszystkich kategorii, z wyjątkiem kategorii II; spadek wykupionych świadectw przemysłowych tej kategorii jest zresztą b. niewielki.

Na zdrowie trzeba stale zważać!

Zdrowie jest w znacznej mierze uzależnione od odpowiedniego pożywienia i dlatego to zalecał ksiądz Kneipp Kawę Słodową Kneippa.

Handel zagraniczny Polski.

Handel zagraniczny Polski w I kwartale 1938 r. wykazuje poważny wzrost przywozu przy równoczesnym wydatnym spadku wywozu. Przywóz towarów zagranicznych do Polski osiągnął 864 101 ton wartości 335.856 tys. zł wobec 797.280 ton na sumę 278.926 tys. zł w I kwartale 1937 r., wywóz zaś wynosił 3.531.830 ton wartości 278.285 tys. zł wobec 3.580.054 ton na sumę 298.473 tys. zł. Wzrost przywozu w stosunku do pierwszego kwartału 1937 r. wynosi przeto 56.930 tys. zł, gdy równocześnie wywóz spadł o 20.188 tys. złotych. W wyniku tego saldo ujemne za pierwsze trzy miesiące br. wykazuje wysoką cyfrę 57.571 tys. zł, gdy w odpowiednim okresie poprzedniego roku saldo ujemne wynosiło tylko 19.547 tys. zł.

Zauważyć należy, że na ujemne saldo w I kwartale br. wpłynął po części przywóz towarów z Niemiec z tytułu likwidacji zamrożonych należności za tranzyt kolejowy przez Polskę. Przywóz tych towarów nie powoduje odpływu walut z Polski. Ogólny wzrost przywozu spowodowany był przede wszystkim wzmożonym importem surowców przemysłowych oraz maszyn i aparatów, co tłumaczy się intensywnym ruchem inwestycyjnym. Rozwój przemysłu tłuszczowego spowodował wzrost przywozu kopry o 0.7 miln. zł w I kwartale 1937 r. do 2.4 miln. zł w odpowiednim okresie 1938 r. oraz przywozu nasion i ziaren oleistych z 11.7 tys. ton do 15.2 tys. ton.

Surowce dla hutnictwa żelaznego i cynkowego również wykazały wydatny wzrost przede wszystkim co do wartości: rudy żelazne z 2.4 miln. zł do 4.1 miln. zł, rudy cynkowe z 0.8 miln. zł do 2.9 miln. zł oraz żelastwo z 16.3 miln. zł do 22.2 miln. zł. Przywóz żelastwa, stanowiący jedną z najważniejszych pozycji naszego bilansu handlowego, w ciągu pierwszego kwartału wynosił następujące ilości w tysiącach ton: w 1936 r. — 92.5, w 1937 r. — 169.2, w 1938 r. — 145.6, czyli pod względem wagi był mniejszy niż w r. 1937.

Przywóz skór surowych wzrósł z 10.8 miln. zł w I kwartale 1937 r. do 12.9 miln. zł w analogicznym okresie br. oraz skór futrzanych z 5.9 miln. zł do 8.0 miln. zł.

Przywóz surowców włóknienniczych kształtował się niejednolicie: wełna nieprana spadła z 18.9 miln. zł do 12.4 miln. zł, szmaty — z 7.8 na 5.2 miln. zł, wełna prana utrzymała się na poziomie ubiegłego roku, kiedy przywieziono za 6.7 miln. zł wobec 6.4 miln. zł

w r. b. Przywóz natomiast bawełny wzrósł ilościowo z 18.1 tys. ton w 1937 r. do 20.5 tys. ton w 1938 r., a jednocześnie zmniejszył się pod względem wartości — z 33.1 do 31.6 miln. zł. Nieznacznie wzrósł przywóz juty — z 1.5 do 2.1 miln. zł. Rozszerzenie krajowej produkcji celulozy odbiło się już na spadku przywozu celulozy z 4.9 tys. ton w 1937 r. do 2.6 w 1938 r.

Podkreślić należy również wzrost przywozu tytoniu: w I kwartale 1937 r. 1.703 t. za 8.1 miln. zł, a w 1938 r. — 3.321 t. za 15.3 miln. zł, oraz kauczuku surowego z 1.5 tys. ton na 2.1 tys. ton.

Na szczególną uwagę zasługuje oddawna nienotowany w takich rozmiarach wzrost przywozu maszyn i aparatów, co jest wynikiem prowadzonej obecnie intensywnej działalności inwestycyjnej. Przywóz obrabiarek do metali i maszyn formierskich dla odlewów wyniósł w I kwartale 1936 r. — 359 t. wartości 1.8 miln. zł, w 1937 r. — 285 ton i 1.8 miln. złotych, a w 1938 r. — 1.492 ton i 8.4 miln. złotych. Maszyn włóknienniczych przywieziono w I kwartale 1937 r. za 1.6 miln. zł, a w 1938 r. za 4.1 miln. zł, maszyn elektrycznych w 1937 r. — 7.4 miln. zł, a w 1938 r. — 10.5 miln. zł.

Wzrósł następnie przywóz metali półszlachetnych, szczególnie miedzi z 3.6 tys. ton wartości 5.0 miln. zł do 6.2 tys. t. i 8.2 miln. zł, cyny z 282 do 552 ton, aluminium z 439 do 496 ton. Na uwagę zasługuje również wzrost przywozu samochodów z 2.1 do 3.1 miln. złotych.

Wywóz w omawianym kwartale spadł, jak już wspomnieliśmy, o 20.2 miln. zł w porównaniu z ubiegłym rokiem. Spadek wywozu spowodowany był w znacznej mierze zakazem wywozu zbóż i mąki. Wywóz czterech podstawowych zbóż, żyta pszenicy, owsa i jęczmienia, wyniósł w I kwartale 1937 r. 37.6 miln. zł, a w 1938 r. spadł do 15.1 miln. zł; wywóz w 1938 r. ograniczył się do zmniejszonych ilości jęczmienia i owsa, natomiast żyto nie było wywożone, gdy w ub. roku żyta wywieziono 58.7 tys. ton wartości 11.3 miln. zł. Spadł również znacznie wywóz mąki, z 7.8 miln. zł do 1.5 miln. zł, oraz słoju z 5.5 do 1.9 miln. zł.

Spadek wywozu wykazuje poza tym szereg artykułów przemysłowych. W niektórych wypadkach było to wynikiem wzrostu zapotrzebowania wewnętrznego, główną przyczyną jednak były trudności na rynkach odbiorczych. Natomiast poważnie wzrósł eksport węgla (pod względem wartości) z 40 miln. zł w I kwartale 1937 r. do 48.6 miln. zł w odpowiednim okresie 1938 r., przy niezminionej prawie ilości wywozu (2.50 i 2.59 miln. ton). Wywóz drewna i wyrobów drzewnych wzrósł z 33 miln. do 44.3 miln. zł. Poważne zastrzeżenia wywołuje silny wzrost wywozu papierówki (z 23.5 do 93.5 tys. ton), gdyż wywóz tego cennego surowca należy uważać za zjawisko z punktu widzenia całokształtu gospodarstwa narodowego bardzo szkodliwe.

W dziale artykułów spożywczych na uwagę zasługuje znaczny wzrost wywozu masła — z 2.9 miln. do 7.7 miln. zł, jaj — z 1.2 miln. do 3.9 miln. zł, bekonów — z 10.4 miln. do 12 miln. złotych, trzody ohlewnej — z 6.6 miln. do 7.6 miln. złotych.

